

Jönköpings kristna skolförening
daniel.wastlund@jks.se

2020-12-04
Dnr 2019:9815

Beslut

efter tematisk kvalitetsgranskning av *Enskilda huvudmäns styrning av det kompensatoriska uppdraget på gymnasiet* vid Jönköpings kristna skolförening

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av *Enskilda huvudmäns styrning av det kompensatoriska uppdraget på gymnasiet*. Syftet är att granska kvaliteten i styrningen av det kompensatoriska uppdraget hos enskilda huvudmän.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning har huvudmannen en god analys av skolenhetens kompensatoriska behov?
2. I vilken utsträckning har huvudmannen vidtagit relevanta och kraftfulla kompensatoriska insatser?

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 2.

Granskningen genomförs i 27 enskilda huvudmän. Jönköpings kristna skolor, i Jönköpings kommun, ingår i denna granskning.

Skolinspektionen genomförde intervjuer med representanter för Jönköpings kristna skolor den 2 oktober 2020. Intervjuerna genomfördes av utredarna Tomas Karlsson och Andreas Leo. Till grund för beslutet ligger även huvudmannens insända dokumentation.

Beslut:

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

Bedömningsområde 1 - Huvudmannens analys

- Huvudmannen behöver utveckla sin analys av skolenhetens kompensatoriska behov. Det innebär att huvudmannen systematiskt bör använda den information som skolan har om elevernas behov och förutsättningar för att hitta orsaker till de uppnådda studieresultaten. Förklaringar och orsaker till resultaten ska sökas i sådant som huvudmannen själv kan påverka. Sådana förklaringar ger vägledning om vilka åtgärder som är lämpliga för huvudmannen att vidta för att öka elevernas måluppfyllelse.

Bedömningsområde 2a - huvudmannens åtgärder

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att kompensera för elever med sämre förutsättningar genom att utifrån en analys av skolans och elevernas behov vidta relevanta kompensatoriska åtgärder. I framtagandet av lämpliga kompensatoriska åtgärder kan med fördel faktorer som rör elevers behov av stimulerande och varierad undervisning ingå. Huvudmannen kan även behöva komplettera den utökade undervisningstiden med andra åtgärder som med bättre träffsäkerhet möter elevernas behov.

Bedömningsområde 2b - huvudmannens uppföljning och utvärdering

- Huvudmannen behöver definiera och konkretisera de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. De konkreta mål som sätts bör ha sin utgångspunkt i en analys av elevernas behov och förutsättningar. Att huvudmannen sätter upp konkreta mål för åtgärderna underlättar uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekter och ger möjlighet till omprövning av vilka åtgärder som valts.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2021-06-30 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen i Lund, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400–2019:9815) i de handlingar som sänds in.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Skolinspektionen är medveten om att många skolor i dagsläget är påverkade med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Om ni som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Skolinspektionens bedömningar

Huvudmannens analys av Jönköpings kristna skolför- ening kompensatoriska behov

Inom detta bedömningsområde granskar Skolinspektionen i vilken utsträckning huvudmannen har genomfört en välgrundad analys av skolenheternas kompensatoriska behov. En utgångspunkt är att huvudmannens analys av elevernas studieresultat innehåller relevanta förklaringar och belägg för de skillnader som finns. Förklaringarna ska relatera till sådana faktorer som huvudmannen själv kan påverka. Med detta menas att analysen relaterar till hur utbildningen genomförs och till de förutsättningar som rektor och lärare fått av huvudmannen. Skolinspektionen granskar även om huvudmannen i sin analys vägt in aspekter i utbildningens genomförande och förutsättningar som visat sig vara effektiva i ett kompensatoriskt arbete. Vidare granskar Skolinspektionen hur huvudmannens samlade analys relateras till de förutsättningar som skolenheten ges.

Bedömning av område 1 – huvudmannens analys

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i flera delar har en god analys av skolenhetens kompensatoriska behov.

Granskningen visar att huvudmannens analys omfattar data som gör det möjligt att se skillnader och variationer i studieresultat men att de analyser som huvudmannen gör inte i tillräcklig utsträckning leder till att resultatskillnader förklaras. Vidare visar granskningen att även om huvudmannen tar reda på elevernas behov och förutsättningar har de inte närmare undersökt vilka samband som finns mellan elevernas behov och förutsättningar och deras studieresultat. Granskningen visar att även om huvudmannen tar reda på elevernas behov och förutsättningar har huvudmannen inte närmare undersökt vilka samband som finns mellan elevernas behov och förutsättningar och deras studieresultat. Av granskningen framgår att huvudmannens analys av verksamheten omfattar aspekter av utbildningens genomförande och förutsättningar som är av särskild betydelse för att kunna arbeta kompensatoriskt. Vidare visar granskningen att huvudmannen har vissa förklaringar till skolresultaten som kan kopplas till utbildningens genomförande och elevernas behov och förutsättningar, men att förklaringarna huvudmannen ger ofta handlar om elevers bristande motivation, deras bakgrund och tidigare studieresultat och mer sällan om faktorer som huvudmannen själv kan påverka.

Huvudmannens analys och förklaringar till variationer i studieresultaten.

Granskningen visar att huvudmannens analys omfattar data som gör det möjligt att se skillnader och variationer i studieresultat men att de analyser som huvudmannen gör inte i tillräcklig utsträckning leder till att resultatskillnader förklaras. Av intervju med huvudman, rektor samt av huvudmannens inskickade material framgår att huvudmannens analys omfattar förändringar i elevernas måluppfyllelse i samtliga kurser, samt att huvudmannen gör vissa jämförelser av studieresultaten i förhållande till genomsnittsvärdena för riket. Underlaget i huvudmannens analys utgår från information om elevernas betyg i olika ämnen och andel elever som tar gymnasieexamen, samt måluppfyllelsen i samtliga kurser.

I kvalitetsrapporter anges antal elever som inte når målen samt vilka insatser huvudmannen satt in för högre måluppfyllelse, exempelvis insatser i form av extra tid för kurator eller utökad resurstid som vidtagits för att hjälpa eleverna nå målen. Det framgår av Skolverkets statistik att skolenhetens resultat varierat över tid och att den genomsnittliga betygspoängen sjunkit från 14,2 till 12,5 under perioden 2018-2019. Enligt huvudmannen beror denna förändring huvudsakligen på att skolenheten under detta läsår hade en större andel elever på introduktionsprogram som påverkade resultaten. Enligt huvudmannens analys av resultaten som redovisas i huvudmannens kvalitetsrapport (2018-2019) var det i ämnet svenska och i gymnasiearbetet som eleverna hade störst svårigheter att nå målen. Vidare uppger huvudmannen i intervju att det kan bli missvisande att dra alltför stora slutsatser på ett så pass begränsat statistiskt underlag som eleverna på en liten skolenhet utgör då varje enskild elevs resultat ger stor skillnad i statistiken. Huvudmannen uppger att man i analysen av resultaten utifrån ett så pass litet elevunderlag kan bortse från enstaka elevers resultat, då huvudmannen känner till de individuella skälen till resultaten, för att skapa en mer rättvisande bild i skolenhetens resultatanalys.

En annan förklaring huvudmannen använder för elevernas låga genomsnittliga betygspoäng, är att eleverna valt att gå på skolenhetens musikestetiska program på grund av sitt stora musikintresse, vilket ibland konkurrerar med deras studiemotivation i övriga ämnen. Det framgår även att resultaten förklaras med att huvudmannen haft svårt att förmå de elever för vilka den extra undervisningstiden inte är obligatorisk, att delta i densamma. Vidare uppger huvudman och rektor att resultaten i svenska förbättrats denna termin på grund av en utökad undervisningstid, även om de inte med säkerhet kan säga om det är denna åtgärd eller andra saker som förklarar resultaten.

Vidare framgår av granskningen att kvinnors och mäns studieresultat i viss utsträckning jämförs i samband med huvudmannens uppföljning. Rektorn uppger exempelvis att det vid en jämförelse över åren går att se att resultaten för män och kvinnor inte skiljer sig så mycket även om kvinnor ibland presterar bättre i teoretiska äm-

nen, medan män är överrepresenterade bland de elever som inte lyckas ta gymnasieexamen. Denna kunskap om skillnader i resultat mellan könen har dock inte analyserats djupare på ett sätt som kan förklara vad skillnaderna beror på.

Huvudmannens analys av elevernas behov och förutsättningar

Granskningen visar att även om huvudmannen tar reda på elevernas behov och förutsättningar har huvudmannen inte närmare undersökt vilka samband som finns mellan elevernas behov och förutsättningar och deras studieresultat. Exempelvis analyserar huvudmannen inte hur elevernas socioekonomiska förutsättningar påverkar studieresultaten. I intervju uppger både rektor och huvudman att skolenheten är så pass liten att de känner sina elever på individnivå och att det därför är lätt att ta reda på elevernas förutsättningar och behov. Vidare framgår att huvudmannen använder sig av flera olika källor som underlag för sin analys för att förklara hur elevernas olika behov och förutsättningar påverkar deras möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen.

I intervju med rektorn och huvudmannen framkommer vidare att information om elevernas förutsättningar och behov samlas in i samband med överlämningar från grundskolan, exempelvis uppgifter om elevernas tidigare betyg samt huruvida eleverna under grundskolan haft behov av särskilt stöd. Dessa underlag kompletteras med screeningar i matematik, svenska, engelska samt musik, under första året på gymnasiet. Det framgår att screeningarna även används som en metod för att samla in kompletterande information om elevernas behov av stöd, och informationen om elevernas behov av stöd uppdateras under terminens gång i samband med elevhälsans och lärarlagets möten. Vidare berättar rektorn att det genomförs digitala elevenkäter där eleverna berättar om hur de upplever trygghet och studiero. Rektor säger att det via enkäterna går att få reda på om eleverna tycker att något inte fungerar i undervisningen, eller om eleverna upplever problem med någon enskild lärare, vilket rektorn i så fall hanterar. Av Skolinspektionens elevenkät 2018 framgår att vissa elever upplever bristande stimulans. Huvudmannen säger att deras analys visar att många elever behöver stöd med struktur i sitt skolarbete överlag, samt stöd i att skriva gymnasiearbetet. Vidare behöver eleverna på introduktionsprogrammet i högre grad än övriga elever stöd i svenska och matematik.

Det framgår av intervju med huvudman, samt huvudmannens kvalitetsrapporter att det inte görs någon specifik analys av elevers studieresultat i förhållande till deras socioekonomiska bakgrund. Rektor uppger att eleverna på introduktionsprogrammet har meritvärden från grundskolan som inte är särskilt låga i jämförelse med introduktionselever på exempelvis yrkesprogram.

Aspekter i huvudmannens analys som är av särskild betydelse för att kunna arbeta kompensatoriskt

Granskningen visar att huvudmannens analys av verksamheten omfattar aspekter av utbildningens genomförande och förutsättningar som är av särskild betydelse

för att kunna arbeta kompensatoriskt. Det framgår av intervjuer med rektor och huvudman att huvudmannen i sin analys av verksamheten använder information om elevernas skolbakgrund, såsom betyg från grundskolan och de analyser av verksamheten som genomförts av lärare och elevhälsa om elevernas behov av stöd. Denna kunskap används av rektorn för att fördela undervisningstid och för att fördela elevhälsans resurser. Utifrån sin analys av elevernas tidigare studieresultat och lärares och elevhälsans uppföljning av undervisningen har rektor konstaterats att flera elever behöver stöd i svenska och matematik, samt hjälp med struktur i skolarbetet överlag. Det framgår att undervisningstiden justeras utifrån en analys av tidigare studieresultat. Enligt huvudmannen har den schemalagda resurstiden utökats för att öka måluppfyllelsen i svenska och matematik, samt hjälpa elever på individuella programmet att nå gymnasiebehörighet. Elever som bedöms behöva mer stöd får på detta sätt utökad obligatorisk undervisningstid. Även fördelningen av lärarresurser utgår i viss mån från elevernas behov av stöd, exempelvis genom att en lärarassistent med specialpedagogisk kompetens anställts som bland annat arbetar med att stödja eleverna med struktur i undervisningen.

Huvudmannen använder underlag från elevhälsan i sin analys av elevernas behov av stöd. Rektor uppger att elevhälsans resurser planeras utifrån de behov som framkommit samband med elevhälsokonferenser och kurators tjänst har utökats då det konstaterats behov utifrån elevernas psykiska mående. Vidare framgår att rektor i egenskap av studie- och yrkesvägledare bland annat erbjuder samtliga elever samtal om studie- och yrkesvägledning, samt informerar om valmöjligheter inför högskola. Det framgår även att det underlag som huvudmannen tagit del av i samband med överlämningar från grundskola och uppföljning av pågående verksamhet används för att planera verksamheten så att den kan möta behoven elevunderlaget i kommande termin.

Förklaringarna som relaterar till utbildningens genomförande och förutsättningar

Granskningen visar att huvudmannen har vissa förklaringar till skolresultaten som kan kopplas till utbildningens genomförande och elevernas behov och förutsättningar. Förklaringarna handlar dock oftast om elevers bristande motivation, deras bakgrund och tidigare studieresultat och mer sällan om faktorer som huvudmannen själv kan påverka. I sin förklaring till elevernas studieresultat hänvisar huvudmannen dels till att eleverna går musikestetiskt program, dels till att elevunderlaget varierar över tid. Eftersom eleverna enligt huvudmannens analys, inte nyttjat resurstiden såsom huvudmannen avsett, har huvudmannen försökt åtgärda detta genom att schemalägga resurstiden i nära anslutning till elevernas korta individuella musikpass. Av kvalitetsrapporten framgår dock att resurstiden trots detta inte utnyttjas av alla elever som skulle kunna ha nytta av den för att få bättre resultat. I intervju säger huvudman och rektor att elevernas studiemotivation varierar över

tid och att graden av studiemotivation skiljer sig åt mellan olika klasser, men att huvudmannens extra undervisningstid och generella lärarstöd sannolikt leder till bättre resultat.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte gör en tillräcklig analys av skolenhetens kompensatoriska behov utifrån elevernas behov och förutsättningar. Huvudmannen har exempelvis inte på ett välgrundat sätt sökt samband mellan elevernas behov och förutsättningar och deras studieresultat i syfte att hitta förklaringar till resultaten i faktorer som huvudmannen själv kan påverka.

- Huvudmannen behöver utveckla sin analys av skolenhetens kompensatoriska behov. Det innebär att huvudmannen systematiskt bör använda den information som skolan har om elevernas behov och förutsättningar för att hitta orsaker till de uppnådda studieresultaten. Förklaringar och orsaker till resultaten ska sökas i sådant som huvudmannen själv kan påverka. Sådana förklaringar ger vägledning om vilka åtgärder som är lämpliga för huvudmannen att vidta för att öka elevernas måluppfyllelse

Huvudmannens kompensatoriska insatser

Inom detta bedömningsområde granskas först (2a) i vilken utsträckning huvudmannen, genomför relevanta och kraftfulla kompensatoriska åtgärder. Huvudmannen ska tydligt kunna motivera sin resursfördelning och den kompensatoriska styrningen ska utgå från en analys av behoven. Vidare ska huvudmannen se till att skolenheterna har resurser för att vidta de kompensatoriska åtgärder som behövs för att eleverna ska ha möjlighet att nå utbildningens mål.

Vidare granskas (2b) i vilken utsträckning huvudmannen tydligt visar på vilket sätt de kompensatoriska åtgärderna förväntas bidra till att eleverna når utbildningens mål och att huvudmannen löpande följer upp att de kompensatoriska åtgärderna leder till faktiska förbättringar.

Bedömning av område 2a – huvudmannens åtgärder

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i låg utsträckning har vidtagit kompensatoriska åtgärder utifrån vad analysen visar.

Granskningen visar att huvudmannen har vissa förklaringar till hur tilldelningen av resurser påverkas av skolans och elevernas resultat, behov och förutsättningar. Granskningen visar även att huvudmannens kompensatoriska åtgärder inte är tillräckligt kraftfulla och träffsäkra för att möta alla elevers behov.

Huvudmannens motivering till tilldelning av resurser

Granskningen visar att huvudmannen har vissa förklaringar till hur tilldelningen av resurser påverkas av skolans och elevernas resultat, behov och förutsättningar. En övergripande förklaring i huvudmannens analys av det kompensatoriska arbetet är att det råder specifika omständigheter på en liten skola med enbart ett musikestetiskt program, vilket i sin tur påverkar hur det kompensatoriska arbetet kan genomföras. Av inskickat material samt intervjuer med huvudman och rektor framgår att merparten av de kompensatoriska insatserna sker på rektors inrådan. Huvudmannen har i hög grad delegerat beslut om kompensatoriska insatser till rektor och utökat elevhälsan med en större tilldelning till kuratorstjänst utifrån rektorns bedömning att elevernas psykiska ohälsa ökat. Utifrån kartläggningar av elevernas behov har huvudmannen även gjort bedömningen att flera elever behöver hjälp med struktur i sina studier. Mot den bakgrunden har huvudmannen motiverat att anställa en lärarassistent med specialpedagogisk utbildning.

Vidare har huvudmannen tillsatt extra schemalagd resurstid i matematik och svenska utifrån motiveringen att måluppfyllelsen i dessa ämnen varit låg. Resurstiden är schemalagd parallellt med elevernas kortare individuella musikundervisningspass utifrån en förväntan på att denna schemaplacering ökar sannolikheten för elever som inte är ålagda att delta i den extra resurstiden ändå väljer att delta. I

syfte att erbjuda eleverna mer riktad resurstid för att uppnå större måluppfyllelse har en lärarassistent med specialpedagogisk utbildning anställts. Huvudmannen har även tillsatt ytterligare resurstid där eleverna med hjälp av lärarstöd kan arbeta med valfritt ämne utifrån motiveringen att detta ska leda till högre betygspoäng generellt. I intervju med huvudmannen framkommer att huvudmannen bedömer att resurserna som tilldelas från elevernas hemkommuner räcker för att bedriva ett gott kompensatoriskt arbete.

Huvudmannens arbete med kompensatoriska åtgärder

Granskningen visar att huvudmannens kompensatoriska åtgärder inte är tillräckligt kraftfulla och träffsäkra för att möta alla elevers behov. Även om flertalet av de åtgärder som huvudmannen uppger ha kompensatorisk effekt riktas mot alla elever finns det också riktade åtgärder för elever som riskerar att inte nå målen, exempelvis ges dessa elever obligatorisk utökad undervisningstid.

Det framgår av intervjuer att huvudmannen bedömer att man har god kunskap om elevernas behov eftersom skolenheten är liten och kontakten mellan lärare och elever är tät. Enligt rektor genomförs även stora delar av det kompensatoriska arbetet genom olika anpassningar av undervisningen, där exempelvis en fast struktur i undervisningen utifrån en lärarfortbildning i lektionsdesign bedömts vara till gagn för samtliga elever. Vidare framgår att huvudmannen säkerställt resurser som kan fördelas på ett flexibelt sätt för att möta elevernas behov, exempelvis genom att flytta resurser mellan huvudmannens grundskola till gymnasiet vid behov. Elever som uppvisar brister på ett visst område i skolarbetet får enligt huvudmannen tillgång till stöd i form av exempelvis specialpedagog eller extra schemalagd undervisning på resurstid, och i samband med uppföljningar av insatser handleder elevhälsans personal lärarna i olika sätt att hjälpa elever som behöver stöd i undervisningen.

Det framgår att den utökade undervisningstiden är huvudmannens övergripande åtgärd för att möta elevernas behov och hjälpa eleverna nå målen. Enligt rektorn har undervisningstiden i matematik utökats med två gånger 75 minuters i schemat. Till detta har rektorn lagt ytterligare två gånger 75 minuters schemalagd resurstid där eleverna kan arbeta med valfritt ämne. Utökad undervisningstid i form av schemalagd resurstid är tillgänglig för alla elever, men är obligatoriskt för elever på introduktionsprogram samt de elever som riskerar att inte uppnå målen för gymnasieexamen. Det framgår även av intervjuer med huvudman och rektor att skolenheten har en förstelärare i musik vars tjänst finansieras med statsbidrag, men att denna satsning betraktas som generellt kvalitetshöjande och inte kompensatorisk.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens kompensatoriska åtgärder inte är tillräckligt förankrade i en analys av skolans och elevernas behov. Åtgärderna riskerar därför att inte överensstämmer med behoven eller på andra sätt vara otillräckliga eller inte tillräckligt träffsäkra.

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att kompensera för elever med sämre förutsättningar genom att utifrån en analys av skolans och elevernas behov vidta relevanta kompensatoriska åtgärder. I framtagandet av lämpliga kompensatoriska åtgärder kan med fördel faktorer som rör elevers behov av stimulerande och varierad undervisning ingå. Huvudmannen kan även behöva komplettera den utökade undervisningstiden med andra åtgärder som med bättre träffsäkerhet möter elevernas behov.

Bedömning av område 2b – huvudmannens uppföljning och utvärdering

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i låg utsträckning följer upp åtgärder för att se vilken effekt de har i huvudmannens kompensatoriska styrning.

Granskningen visar att huvudmannen inte tillräckligt tydligt definierat och konkretiserat mål för vad de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. Vidare visar granskningen att huvudmannen har vissa förklaringar till hur tilldelningen av resurser påverkas av skolans och elevernas resultat, behov och förutsättningar.

Huvudmannens förväntningar på de kompensatoriska åtgärderna

Granskningen visar att huvudmannen inte tillräckligt tydligt definierat och konkretiserat mål för vad de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. Det framgår av huvudmannens inskickade material samt intervju med rektor och huvudman att förväntningarna på det kompensatoriska arbetet saknar den precision och konkretisering som krävs för att avgöra om det är de kompensatoriska åtgärderna som leder till att elevernas möjligheter att nå målen förbättras eller om det är andra orsaker. Huvudmannen har endast definierat vilka övergripande mål som de kompensatoriska åtgärderna syftar till att uppnå. Det framgår att målen överensstämmer med de nationella målen för utbildningens genomförande. Exempelvis uppger huvudmannen i intervju att målen med insatserna sammantaget syftar till att samtliga elever ska må bra, att samtliga elever ska nå gymnasieexamen, samt att studieresultaten ska förbättras.

Huvudmannen uppger att andelen elever som inte är ålagda att närvara vid resurstiden kan betraktas som ett mått på elevernas studiemotivation. Detta delmål kan i förlängningen förväntas avspegla sig i elevernas resultat. Huvudmannen uppger dock att hen i sin analys av resultaten inte med säkerhet kan leda i bevis i vilken utsträckning de åtgärder som sätts in får verkan i termer av resultatuppfyllelse. Åtgärder som exempelvis anpassningar av undervisningen genomförs enligt rektorn i dialog med personal och elever på ett informellt sätt i den dagliga verksamheten utan att alltid dokumenteras. Vidare framgår att utökningen av elevhälsans resurser är knuten till en förväntan om att alla elever ska må bra och i förlängningen

klara skolarbetet bättre. Dock uppger huvudmannen att det saknas övergripande mätbara mål för att utvärdera effekten av elevhälsans utökning, men att det finns enskilda mål specificerade i elevhälsans arbete med individuella elevärenden.

Huvudmannens uppföljning av de kompensatoriska åtgärderna

Granskningen visar att även om huvudmannen löpande följer upp verksamhetens arbete och resultat saknas en specifik uppföljning av de insatser och åtgärder som syftar till att kompensera för elever med sämre förutsättningar. Som tidigare redovisats framgår att det via rektorn bedrivs ett i vissa avseenden aktivt, fortlöpande och fungerande uppföljningsarbete. Det framkommer att huvudman och rektor möts 3-4 gånger per termin för en genomgång av det systematiska kvalitetsarbetet inklusive måluppfyllelsen.

Enligt rektor är syftet med den kontinuerliga uppföljningen av undervisningen att se till att effekter i form av högre måluppfyllelse uppnås och att styrelsen får en muntlig rapport om trenden i måluppfyllelsen från rektorn som är baserad på underlag från lärarna om elevernas resultat. Vid dessa tillfällen följs resultaten i samtliga kurser upp, och vissa elever kan utifrån vad resultaten visar tilldelas obligatorisk extra undervisningstid eller mer lärarstöd. Uppföljning av måluppfyllelse i kurser sker genom att måluppfyllelse inom olika områden som ingår i kursen stäms av ett område i taget. Av intervju med rektorn framgår vidare att resultat från elevenkäter följs upp och beaktas i det kompensatoriska arbetet. Rektorn säger att syftet med enkäterna är att få en överblick över nuläget och hjälp med att bestämma mål och åtgärder utifrån en analys av de delarna av svaren som berör elevernas uppfattning om undervisningen och om de bedömer att de behöver mer stöd. Rektorn säger att det av svaren exempelvis kan framgå att en elev har problem med en kurs eller en lärare, vilket i så fall rektorn hanterar.

Huvudmannen uppger att studieresultaten sällan kommer som en överraskning efter vad som framkommit i lärarlagets kontinuerliga avstämningar av undervisningen. Vidare framkommer av intervju med rektor och huvudman att huvudmannen inte med säkerhet säger sig kunna veta att det är just de insatser i form av extra undervisningstid kommer ge den effekt som innevarande termin noterats exempelvis i uppföljningen av måluppfyllelsen i svenska, men säger att hen finner det sannolikt att så är fallet. Enligt huvudmannen kan den faktiska måluppfyllelsen mätas först vid terminsslut i samband med betygssättning. Huvudmannen har dock inte i sin tidigare uppföljning på ett tydligt sätt påvisat sambandet mellan extra resurstid och högre måluppfyllelse, och enligt rektor kan resultaten även bero på förändrade förutsättningar i elevunderlaget.

Identifierat utvecklingsområde

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen saknar tillräcklig precision och konkretisering i sina mål för det kompensatoriska arbetet för att fullt ut kunna följa upp om de kompensatoriska åtgärderna faktiskt får avsedd effekt. Utredningen visar att huvudmannen endast har en övergripande målsättning med de kompensatoriska insatserna och inte tagit fram konkreta och utvärderingsbara mål för åtgärderna.

- Huvudmannen behöver definiera och konkretisera de mål de vill uppnå i sin kompensatoriska styrning. De konkreta mål som sätts bör ha sin utgångspunkt i en analys av elevernas behov och förutsättningar. Att huvudmannen sätter upp konkreta mål för åtgärderna underlättar uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekter och ger möjlighet till omprövning av vilka åtgärder som valts.

På Skolinspektionens vägnar

X Inger Börjesson

Beslutsfattare

Signerat av: Inger Börjesson

X Tomas Karlsson

Föredragande

Signerat av: Tomas Karlsson

I handläggningen av ärendet har även utredare Andreas Leo deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/huvudmans-styrning-av-det-kompensatoriska-uppdraget-pa-gymnasiet/>

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Jönköpings kristna skolförening bedriver gymnasieutbildning på Kungsgymnasiet i Jönköping inom det samhällsvetenskapliga programmet, estetiska programmet samt introduktionsprogrammet språkintröduktion. Enligt Skolverkets statistik över läsåret 2019/2020 är 56 elever registrerade på skolenheten. Bland avgångselevna år 2019 var den genomsnittliga betygspoängen enligt Skolverkets statistik 12,5. Läsåret 2018/2019 fanns enligt huvudmannen 15 elever på språkintröduktionsprogrammet, varav sex gick vidare till fortsatta studier inom gymnasieskolan. Det saknas nationell statistik över andel elever med gymnasieexamen läsåret 2018/2019, då antalet elever som tog examen då var under 10 stycken.

Bilaga 2: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 § andra stycket

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

1 kap. 9 §

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 8 §

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

4 kap. 3 §

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

4 kap. 5 §

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

4 kap. 6 §

Det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras.

4 kap. 7 §

Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Förarbeten

Prop. 2009/10:165, s. 203, 221 f och 302-307

Prop. 2013/14: 148, s. 19 f